

Hals
Arkiv

Huse og gårde i Holtet

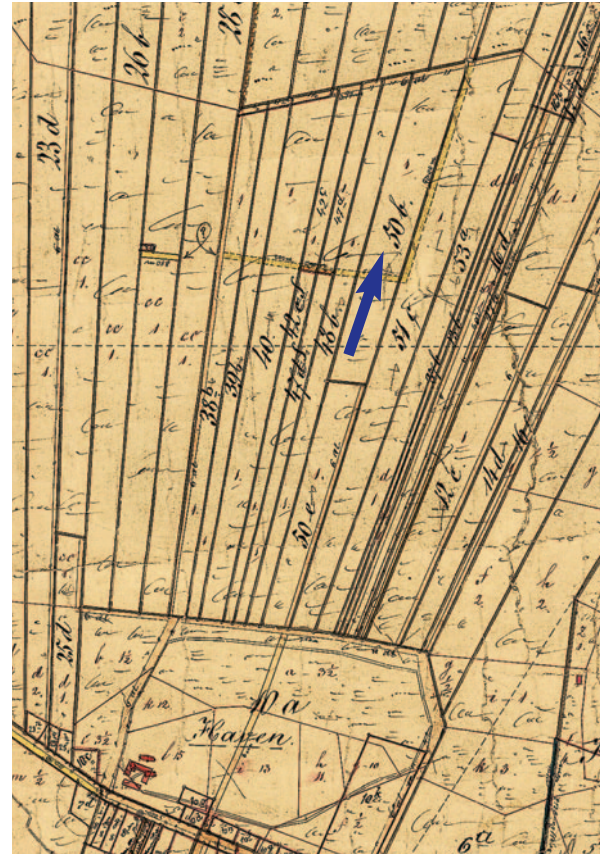
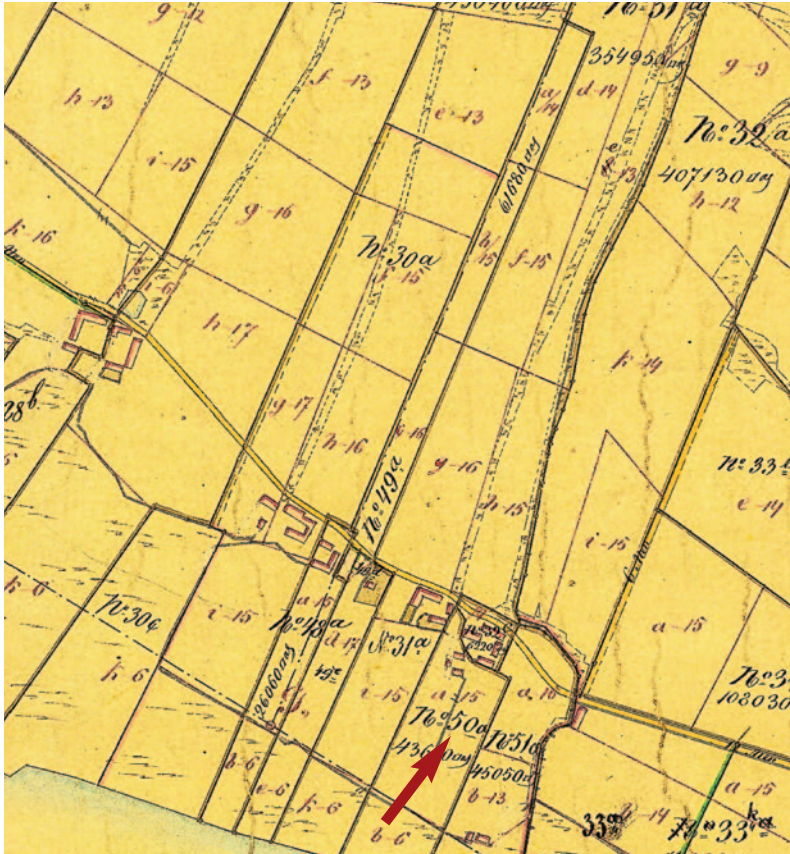
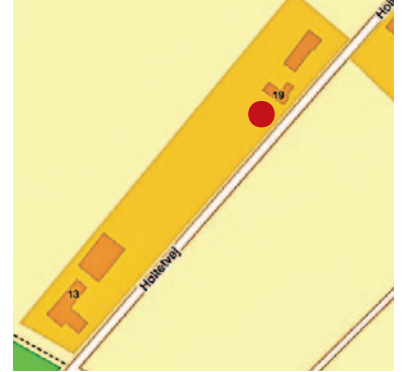
Teksten er baseret på indsamlinger foretaget af Tove Michelsen, Orla Poulsen og Klem Thomsen.

Tekst af Klem Thomsen

Redigering og billedvalg af Asbjørn Thomsen

Holtetvej 19, Holtet

Gåser By, Øster Hassing, matrikel nummer 50h.

På udsnittet af matrikelkort for Gåser By, Øster Hassing, 1857-1891, er matr. nr. 50, det gamle husmandssted, som lå helt ned til fjorden, vist med rød pil. Det blev nedlagt omkring 1870. Matr. nr 51 og 33a ses til højre.

Matriklerne 50, 51 og 33a blev senere slået sammen til nutidens gård Holmsminde på Sønderskovvej 167, Gåser, med matr. nr. 33a.

På matrikelkortet 1857-1892, til højre, er matr. nr. 50b, på den tidligere Gaaser Fædrift, vist med blå pil.

Nutidens ejendom Holmsminde i Gåser, der er beliggende på Sønderskovvej 167, er dannet ved sammenlægning af matrikelnumrene 33a, 50 og 51.

Den midterste af disse matrikler - matr. nr. 50 - var oprindeligt et gammelt husmandssted beliggende helt nede ved fjorden, som nedlægges omkring 1870. Dette husmandssted bliver i 1825 købt af Jens Christian Jørgensen. Stedet havde ved udskiftningen ¹⁾ af Gåser By i 1797 foruden jorden i Gåser også fået tildelt et stykke af overdrevet ²⁾ i Gåser Kær, nord for nutidens Holtet by. Jens Christian Jørgensen dør den 4. juli 1867.

Herefter får hans enke, Ane Andersdatter, tilladelse til at frastykke parcellen i Holtet og denne sælges december 1867 til Bertel Christiansen. Parcelen i Holtet får matr. nr. 50b og har et hartkorn ³⁾ på 1 fjerding-

kar og $2\frac{3}{4}$ album. Køberen Bertel Christiansen havde ved årsskiftet 1860-1861 erhvervet ejendommen Stenholt på Holtetvej 32.

1879/1880 - matr. 50e

Den 26. juli 1879 underskrives en købekontrakt, efter hvilken "Husmand Bertel Christiansen af Gaaaser sælger og overdrager herved til Niels Peter Frederiksen sammesteds den Sydlige Deel af den mig ifølge Skjøde af 12 Decbr læst 20 Decbr 1867 tilhørende Parcel M No 50b af Gaaser By Østerhassing Sogn hvilken Parcel er i Loddens fulde Bredde og ca 180 Favne i Længden fra Syd, idet den gaar op til en Grøft omtrent lige ud for Gunder Rasmussens Hus". Af købekontrakten fremgår også, at køberen skal respektere "en 6 Alen bred Vei" langs parcellens øst-re side ⁴⁾. Købesummen aftales

1) Udskiftningen af landbrugsjorden under Landboreformerne fra 1700 til 1850 var en ændring fra fællesdrift til bøndernes ansvar for dyrkningen af deres egen jord. Mange steder fik hver gård fik et samlet areal og ejendommene flyttede ud på de nye marker. Gåsers udskiftning skete i år 1797

2) Overdrevet var før udskiftningen uopdyrket areal, som blev brugt til græsning for kvæg. Det var ejet af landsbyen i fællesskab og lå ofte i udkanten af landbyen.

3) Hartkorn var tidligere en enhed for værdien af landbrugsjord (en kombination af jordens areal og ydeevne). Dengang al betaling foregik med forskellige varer, var det nødvendigt med et fælles værdimål. Man besluttede at sammenligne alle varer med værdien af det "hårde korn" eller *hartkorn*. der måltet i tønder (ikke at forveksle med tønder land). 1 tønde = 8 skæpper = 32 fjerdingkar = 96 album.

4) "6 alen bred vej" - vejen var en nødvendighed, da den nuværende Holtetvej først blev etableret i 1909.

Holtetvej 19, Holtet, er her fotograferet mellem 1948 og 1952.

Foto:
Aalborg Luftfoto,
Det kgl. Bibliotek,
Hals Arkiv, B9976.

til 400 kr. I skrivelse af 13. marts 1880 giver indenrigsministeriet tilladelse til udstykningen, som får matr. nr. 50e og som har et hartkorn på 1¼ album. Selve skødet underskrives den 13. juni 1880 og tinglæses ⁵⁾ den 22. juli samme år. Stedet svarer til nutidens Holtetvej 13 og Holtetvej 19, som frem til 1967 er en samlet ejendom. Køberen Niels Peter Frederiksen har tidligere ejet og beboet ejendommen på Holtetvej 14 og efterfølgende ejendommen med matr. nr. 32b, en nu nedlagt ejendom som sandsynligvis lå på nutidens Nordkær.

Formentlig er Niels Peter Frederiksen straks gået i gang med at bebygge parcellen, og det er sandsynligvis her han bor ved folketællingen den 1. februar 1880 med hustruen Ane Marie Pedersen og 2 børn. I denne angives, at han "lever af sin Jordlod". Men et husbyggeri har jo sin pris, og den 28. de-

cember 1880 underskrives en panteobligation med pant i ejendommen, hvor Niels Peter Frederiksen låner 600 kr. i "Kreditforeningen af Ejere af mindre Ejendomme paa Landet i Jylland". Pantebrevet tinglæses den 7. januar 1881. Dette lån erstattes i øvrigt med et nyt lån på 700 kr. hos samme panthaver i 1892. Huset bygges i øvrigt på den del af parcellen, som senere bliver til Holtetvej 19.

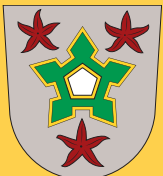
Ved folketællingen i 1890 finder vi Niels Peter Frederiksen og hustruen Ane Marie Pedersen i huset på Holtet med 8 børn mellem 0 og 12 år, og disses navngivning vidner om stor opfindsomhed: Elvine Nielsine Bæhr, Isidor Sigfrid Nielsen Bæhr, Anthon Asbjørn Nielsen Bæhr, Nielsine Frederikke Nielsen Bæhr, Jørgine Petrea Nielsen Bæhr, Karen Marie Jensine Bertheline Nielsen Bæhr, Dususius Nielsen Bæhr og Johan Nielsen Bæhr.

1901 - matr. 50e

Ved mageskifteskøde ⁶⁾ af 15. april 1901, tinglæst 10. maj, overdrager "Husejer Niels Peter Frederiksen af Gaaaser [sin ejendom] til Husejer Niels Nielsen Overgaard af Aalborg". Foruden "Grund, Jord og Bygninger [medfølger] 2 Kakkellovne, 1 Komfur og 1 Grubegryde [og] Besætning, bestaaende af [1] sortbroget Ko, 10 Høns og 1 Hane samt ... Avl, Afgrøde, Gødning og Ildebrændsel". Ved dette mageskifte overtager sælgeren

5) Tinglæst. Tidligere blev et skøde ført ind i tingbogen af tingskriveren i retten, hvorefter det blev læst op og underskrevet. Et dokument var før Tinglysningsloven af 1926 tinglæst, når det var oplæst i et offentligt retsmøde.

6) Mageskifte er at bytte fast ejendom eller dele heraf. Der vil ofte være tale om, at den ene part betaler et beløb til den anden part for en værdiforskel mellem de to ejendomme.

Luftfoto af Holtetvej 19, Holtet, fra 1954.

Foto:
Sylvest Jensen,
Det kgl. Bibliotek.
Hals Arkiv, B14519.

”Matr. N. 840 af Aalborg Kjøbstads Bygrunde”. Det er i øvrigt sin svoger, som Niels Peter Frederiksen mageskifter med, da køberen Niels Nielsen Overgaard er gift med hans 14 år yngre lillesøster Gjertrud Marie Cathrine Frederiksdatter.

Formentlig har overtagelsen været før skødets underskrivelse, for ved folketællingen den 1. februar 1901 bor køberens hustru Gjertrud Marie Kathrine Frederiksen i huset på Holtet med 2 døtre og 4 sønner. Niels Nielsen Overgaard bor midlertidig i Aalborg, hvor han har arbejde ved en ”Kulforretning”.

1902 - matr. 50e

Ved skøde af 3. november 1902, tinglæst 14. november, sælger ”Husejer Niels Nielsen Overgaard af Holtet” ejendommen til Christen Martinus Christiansen. Nu angives i skødet at med-

følge ”2 Kakkelovne, 1 Komfur, 1 Grubegyryde, Hylde og Rækker, 1 Kjøkkenbord, en Møjbør samt Sæd, Avl og Afgrøde, Gødning og Ildebrændsel”. Købesummen er 1.100 kr.

Ved folketællingen 1. februar 1906 bor ”Daglejer ved Agerbrug” Kristian Martinus Kristiansen og hustruen Ane Sofie Karoline Kathrine Knudsen på ejendommen med en søn og en plejesøn.

1906 - matr. 50e

Ved skøde af 9. august 1906, tinglæst 17. august, sælger ”Husejer Christian Martinus Christiansen af Holtet i Gaaser” ejendommen matr. nr. 50e til Anders Chr. Larsen, som tidligere har ejet og beboet ejendommen på Holtetvej 18. Med i handlen følger ”de paa Ejendommen staaende Bygninger med mur- og nagelfaste Ting, derunder Komfur, Kakkelovne,

Grubegyryde, Hylde og Rækker, Brøndværk og Brandredskaber, derhos følger Ejendommens Gødning, Avl, Afgrøde og Ildebrændsel paa nær et Tospænderlæs og et Enspænderlæs Tørv, som jeg fratager, ligeledes følger en Ko, en Kalv, en Gris, to Trillebøre, en Skovl, en Savbuk og nogle mindre Smaating samt de to bedste Mejerispande og de løse Borde i Køkken og Spisekammer, derimod fratager jeg Fjerkræet samt Indbo, Køkken- og Bryggersredskaber”. Overtagelsen sker den 12. august, og købesummen er 1.600 kr.

Ved folketællingen i 1911 bor ægteparret Anders Kristian Larsen og Emilie Larsen på stedet med 2 plejebørn. Han angives at ernære sig ved ”Landbrug”. Ved folketællingen i 1916 bor ægteparret alene på ejendommen. Ved folketællingen i 1921 har de et 23-årigt barn boende,

Fortsættes næste side

Holtetvej 19, Holtet, fotograferet 1967.

Foto: Sylvest Jensen, Det kgl. Bibliotek. Hals Arkiv, B23106.

formentlig et plejebarn som hjælper til ved landbruget. Ved folketællingen i 1925 er Anders Christian Larsen blevet enke-mand, og i huset hos ham er der nu en "Husassistent". Ved folketællingen i 1930 bor Anders Christian Larsen alene i huset, og han angives at nyde "Aldersrente".

Hustruen Emilie Larsen, født Bendtsdatter, var død den 17. marts 1922 i Holtet, 72 år gammel, og blev begravet på Øster Hassing kirkegård. Anders Christian Larsen, husmand på Holtet, dør den 12. september 1934 på Hals Sygehus, 85 år gammel, og begravnes ved siden af sin hustru på Øster Hassing kirkegård.

1934 - matr. 50e

Efter Anders Christian Larsens død får arvingerne adkomsten⁷⁾ til stedet den 12. oktober 1934 ved fremvisning af skifteretsattest i tinglysningsretten. Samme dag sælger arvingerne til Jens Martinus Jørgensen.

Herefter kan Jens Martinus Jørgensen (født 1909) og hustruen Dagmar Ursine, født Nielsen (født 1908), flytte ind i huset på Holtetvej 19. Her får de sønnen Svend Erik i 1937 og Kaj

Røntved i 1940. Ved folketællingen den 5. november 1940 bor ægteparret på stedet med deres 2 sønner. Jens Jørgensen angives at være "Husmand [og] Landarbejder".

Den 13. marts 1937 tinglyses et høstpantebrev til købmanden Thorvald Bech på Aalborgvej 223 i Holtet på 43,32 kr. og den 24. maj 1940 tinglyses et høstpantebrev på 87,75 kr. til samme. Slutningen af 1930'erne er en hård økonomisk periode for mange landbrugere, og husmændene har ikke altid de økonomiske midler til at er-hverve sædekorn og må ty til høstpantebreve, og dette er tilsyneladende tilfældet for Jens Jørgensen de nævnte år. Med de 2 høstpantebreve får Thorvald Bech pant i - og betaling efter - den kommende høst.

o.1948 - matr. 50e

På grund af et hul i de tilgængelige digitaliserede ejendomsoplysninger er det næstkommende ejerskifte angivet med ca. årstal, da disse oplysninger dels er baseret på andre kilder og dels på hukommelsen hos lokale med tilknytning til Holtet.

Formentlig omkring 1947 eller 1948 overtager Knud Kri-

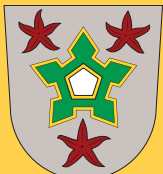
stian Nygaard (1920-2009) ejendommen. Han bliver den 18. oktober 1947 gift med Mariane Marie Andersen (1924-2005) i Gåser Kirke. Få måneder forinden havde parret fået sønnen Svend Mogens, født 11. juni 1947. Efter brylluppet og formentlig efter overtagelsen af stedet får ægteparret datteren Eva Marie, født 27. oktober 1949. På dette tidspunkt angives Knud Nygaard at være husmand på Holtet.

Ægteparret bygger i 1955 hus på en parcel på Sønderkovvej 273 og flytter samme år ind i dette.

1955 - matr. 50e

Ved skøde tinglyst 2. april 1955 overtager Frits Gunnar Kristensen ejendommen med matr. nr. 50e efter Knud Nygaard. Ejendommens jordtillende svarer på dette tidspunkt stadig til nutidens Holtetvej 13 og Holtetvej 19.

⁷⁾ Adkomst bruges i betydningen "besiddelse af en rettighed til noget". Et dokument, som fastslår en adkomst, fx et skøde på en fast ejendom, kaldes et adkomstdokument. Det kan også som her være en skifteretsattest.

Billede fra 2025 af Holtetvej 19.

Foto:
Tove Michelsen,
Hals Arkiv, B23103.

På den købte ejendom starter Frits Kristensen virksomhed som maskinstation, men efterhånden får virksomheden en størrelse, som ikke kan rummes i de eksisterende bygninger på Holtetvej 19. På baggrund af pladsproblemerne går Frits Kristensen midt i 1960'erne i gang med at bygge nyt, såvel privatbolig som maskinhal. Den 30. oktober 1965 får han i skrivelse fra landbrugsministeriet tilladelse til at udstykke en parcel fra sin ejendom. Den tilbageværende parcel, hvorpå de nye bygninger er beliggende, bibeholder matr. nr. 50e og bliver senere til Holtetvej 13.

På den frastykkede parcel ligger det gamle hus fra slutningen af 1800-tallet, denne parcel får matr. nr. 50h og bliver senere til Holtetvej 19.

1967 - matr. 50h

Adskillelsen af de 2 parceller sker dog først den 28. juli 1967, hvor Frits Kristensen sælger matr. nr. 50h til Niels Chr. Hansen, mens han selv beholder nybygningerne på matr. nr. 50e, nutidens Holtetvej 13.

Med dette salg bliver den gamle ejendom på matr. nr. 50h - Holtetvej 19 - til den samme selvstændige enhed, som den er i dag.

Herefter kan Niels Christian Hansen, kaldet "Bette Niels", og hustruen Birte Hansen flytte ind i huset på Holtetvej 19.

Niels Chr. Hansen, født 1934, dør i 2005 og begravnes på Øster Hassing kirkegård.

2006

Vi skal dog frem til 3. september 2006, før enken Birte Hansen, får adkomsten til stedet. Samme dag sælger hun til Dennis Kammer Damkjær og Rikke Louise Damkjær.

2018

Den 1. maj 2018 overtager Rasmus Nicolaj Kihm Kjær ejendommen på Holtetvej 19.

Stedet består i dag [marts 2021] af matr. nr. 50h med et jordtilliggende på 7.260 m², knap 1½ tønde land.